

STENOVA
KNJIŽNICA
V CELJU

Celje - skladišče
D-Per

OSREDNJA KNIJ. CELJE

III 19/1973

COBISS

merx Vestnik

GLASILO KOLEKTIVA

LETO IX. ST. 4 ♦ CELJE, APRIL 1973

1. MAJ — PRAZNIK DELA

Delavski razred je že predavnimi leti določil 1. maj kot svoj dan in ga proglasil za praznik dela.

»Delu čast in oblast« je bilo in je še danes geslo.

Naša stvarnost pa to — žal — mnogokrat zanika. Vse manj je v časti ustvarjalni delavec in razbohotili so se sebičneži, ki so si z raznimi mahinacijami pridobili premoženje. S premoženjem pa so si hoteli prilastiti tu in tam tudi že oblast. Dogodki zadnjih mesecev nam to nazorno pričajo.

Vsestranski in radikalni ukrepi zakonodajnih in sodnih organov so to zavrli. Takšne kužne tvorbe v naši družbi se morajo globoko izrezati.

Spoštovanje do delovnega človeka in do samega dela bomo morali vedno znova vsajati že v miselnost naših najmlajših. Njih pa potem tudi naprej vzgajati v tem duhu. Toda osnova tej vzgoji ne more in ne sme biti samo v pisani ali govorjeni besedi, temveč jo moramo vspodbujati predvsem z našim praktičnim delom.

Spoštovanje in praznovanje dela bomo pokazali tudi s tem, če bomo manj konferirali in se sestajali za brezplodna besedičenja. Zmanjšati moramo neproduktivna delovna mesta in bolj nagrajevati ustvarjalne delavce. Boriti se moramo proti birokraciji in podpirati enostavne ter razumljive oblike administrativnega poslovanja. S

tem bomo predvsem tudi uresničevali geslo »delu čast in oblast!«

Prav gotovo so redki, ki ne gledajo z zanimanjem na televizijskih ekranih zagrizene borbe v raznih športnih igrah. Ali ne bi bilo prav tako zanimivo večkrat gledati ustvarjalno delo tisočerih pridnih rok. Od priprave polj za setev, negovanja pridelkov, borbo s prirodnimi silami in rastlinskimi škodljivci, do spravila ob žetvi. Prav tako in morda še bolj zanimiv bi bil prikaz celotnega procesa od pridobivanja in priprave industrijskih surovin, njihove predelave do pol in končnih proizvodov. Seveda pa mora vse to biti pripravljeno s prav

takšno skrbjo in prizadevnostjo, kot je sicer vložena v dobre filme.

Prikazi takšnih posnetkov morajo povdariti radost in srečo delavca ko uspeva in zmaga pri delu. Doslej smo vse to preskromno obdelovali. Vse preveč je bilo »kiča« in mnogo preveč posnetkov teh razprav z dolgih konferenc. Vse to pa ne more porajati v mladem človeku živega zanimanja za ustvarjalno in pridobitno delo.

Prvi maj in prazniki ob njem nikakor ne smejo postati pojem o brezskrbnem in čim daljšem praznovanju ter uživanju prostih dni v brezdelju. Ne! Praznik dela mora ostati še vnaprej simbol spoštovanja do dela in delavca, do zmage nad delom in veseljem nad vsem kar dobrega ter koristnega prinašajo rezultati dela za človeški rod.

EDO STEBLOVNIK

Ob prazniku slovenskega ljudstva 27. aprilu

27. april — dan ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije leta 1941 je svojstveni zgodovinski dogodek, ki je bil odločilnega pomena za razvoj vseljudske vstaje na Slovenskem in za uresničenje povojnih nalog gospodarske obnove in razvijanja nove socialistične družbe. Bila je izvirna oblika političnega družbenega delovanja delovnih ljudi, kakršne ne zasledimo v nobeni drugi socialistični deželi. Njeno delovanje je bil dragocen politični kapital, ob katerem so se razbijali vsi poskusi sovražnikov, da bi razbili notranjo enotnost tako v času narodno osvobodilne vojne kot v povojni graditvi. Razvijala se je v

vseljidski politični dejavnik — Socialistično zvezo delovnega ljudstva, ki veljavno razpravlja in odloča o vseh družbeno političnih vprašanjih. Bogato zgodovinsko moralno politično dediščino Osvobodilne fronte čutimo tudi pri sedanjem uveljavljanju ustavnih dopolnil in v pripravah novih ustavnih sprememb, ki dajejo delovnemu človeku močno orožje, da lahko še bolj uspešno uresničuje svoje interese v družbi ter samoupravno razpolaga z ustvarjenim dohodkom, z družbenimi proizvodnimi sredstvi in s sredstvi razširjene produkcije. Gre za utrditev tistega, kar smo že dosegli v razvoju naših socialističnih samoupravnih odnosov in za odpravljanje vseh tistih ovir, ki se pojavljajo v tem razvoju. Zgodovinska dediščina pa je navzoča tudi v prizadevanjih za mir, v aktivnem mednarodnem sodelovanju, v podpori svobodoljubnim narodom sveta in v pripravljenosti na vse preizkušnje, ki nam jih lahko prinese današnji nemirni čas.

SREČKO PRATNEMER

*Organi upravljanja
in družbeno-politične organizacije
čestitajo vsem članom kolektiva
k prazniku dela.*

S seminarja za mlinske in pekovske strokovnjake v Zagrebu

Mlinska in pekavska proizvodnja zajema okrog 14 milijonov ton žitaric v Jugoslaviji v skupni vrednosti 35 milijard dinarjev. Upoštevati je treba, da je dnevna poraba tovrstnih proizvodov pri nas 320 g na prebivalca, v razvitejših državah pa 200 g in manj, pa še to v obliki kvalitetnejših proizvodov (pecivo). Tudi pri nas se vedno bolj čuti prenos zahtev potrošnika od manj kvalitetnih izdelkov (črni kruh) na bolj kvalitetne. Nove zahteve pa terjajo sodobnejšo opremo in sodobnejšo tehnologijo. Osnova za to pa so kadri in fundamentalno raziskovalno delo. Vsega tega pa v Jugoslaviji primanjkuje, to pa zato, ker imamo tonamenska sredstva razdrobljena po podjetjih in zato ni pravega učinka. Potrebno bo vložiti večje napore v združitev teh sredstev bodisi z združevanjem tovrstnih podjetij v obliki poslovnotehničnega sodelovanja bodisi z ustanovitvijo skupnega inštituta. To so bile uvodne misli direktorja TEBA ing. Michieli Borisa.

Prvo predavanje je imel dr. Weipert, naše gore list, sicer pa sodelavec inštituta v Detmoldu. Razložil je od kot znojenje in samozagrevanje zrna pri skladiščenju v silosih in skladiščih. Znojenje nastaja zaradi staranja kaloidov v zrnu, pri tem pride do strukturnih sprememb in s tem do viška vode v zrnu, ki se pojavi na površini zrna. Temu se priključijo normalno dihanje zrna (v zrnu potekajo oksidacijsko-redukcijski procesi, vzporedno pa tudi encimatski procesi), ki povzročijo sproščanje in povišanje temperature. Rahlo povišana temperatura še pospeši encimatske

procesne in samozagrevanje je tu, s tem pa tudi velika gospodarska škoda.

Dozorevanje po žetvi traja tri do štiri tedne. Poudaril je, da v jesenskih in zgodnjih zimskih mesecih nastanejo večje spremembe v pecivosti pšenice v negativnem smislu (to se kaže predvsem v obliki in volumnu kruha). Zanimivo je tudi, katere analize delajo na pšenici in moki pri poizkusih:

Analiza pšenice:

1. mirovanje klice
2. vsebina vode (svobodne)
3. število sedimantacije
4. količina proteinov
5. količina topnih proteinov
6. količina pentozanov
7. količina topnega pentozana
8. količina surovega lepka
9. število nabrekanja
10. število padanja
11. aktivnost fermenta katalaze
12. aktivnost fermenta proteaze
13. aktivnost fermenta lipaze.

Analiza moke:

1. prinos moke-randma
2. količina pepela v moki
3. farinogram
4. extenzogram
5. volumen v poskusnem pečenju

Iz vseh teh analiz dobijo večje število podatkov, iz katerih se da sestaviti precej točna slika kvalitete pšenice in moke. Pri primerjavi teh analiz z analizami našega laboratorija vidimo, da pri nas ne moremo dobiti zadosti podatkov o kvaliteti in da bo potrebno uvesti še nekatere najpomembnejše analize.

Zelo zanimivo je bilo predava-

nje dipl. ing. Žaničeve o komparativni analizi rezultatov mletja na Bühlerjevem avtomatu. Priprava pšenice za mletje je obsegala vlaženje pšenice na 15% vlage, 24-urno odležavanje in analizo hektoliterske teže, pepela, proteinov, sedimentacijske vrednosti. Pokazale so se zelo velika razlika med pripravljeno in nepripravljeno pšenico v % izmeljavanja, v količini in kvaliteti proteinov, v farinografskih, extenzografskih in amilografskih vrednostih v korist pripravljene pšenice. V mlinski tehnologiji se kaže tendenca diference kvalitete mok glede na vsebnost proteinov. Vedeti je treba, da za mnoge pekarske proizvode potrebujemo moko z največ 9 — 10% proteinov po drugi strani pa za nekatere izdelke rabimo najkvalitetnejšo moko z več kot 15% proteinov. Pri prvih izdelkih takorekoč mečemo v stran proteine pri drugih pa zato ne dosežemo optimalne kvalitete. Rezultat je ta, da niti eni, niti drugi izdelki niso kvalitetni. Gornje zahteve so lahko postavljene šele z moderno tehnologijo pekarstva. V pekarstvu so že dolgo znani intenzivni mešalci, ki imajo 120 in več obratov v minuti. Pojavili so se celo mikserji, ki imajo 1000 obratov v minuti. Z intenzivnim mešanjem se intenzivirajo tudi kemični fermentativni procesi v testu. Pospeši se tvorba vezi med aminokisljinami, ki vsebujejo žveplo (S), to je med cistinom in cisteinom. Za primer naj navedem, da v Subotici že deluje pekarna, kjer potrebujejo za mešanje 10 minut, za končno fermentacijo z dvema komorama 40 minut in pečenje 28 minut, torej za celoten postopek slabih 80 minut. Če upoštevamo, da pri nas porabimo za to delo poprečno dobre tri ure, potem lahko predvidimo, kolikšen bi bil prihranek s takšno tehnologijo.

Za zaključek naj navedem še zanimiv patent ing. Pratiqia iz Francije, ki ga je sam tudi tolmačil. Gre za posebno konstruirano dozirno napravo za krmljenje valjčkov, s katero se poveča izkoristek valjčne površine za skoraj 100% ali drugače povedano, da bi v našem mlinu lahko zmleli 120 t/24 ur namesto sedanjih 60 t/24 ur. Med valjčke za krmljenje in valjčke za mletje je potrebno vstaviti posebno oblikovano kovinsko ploščo, ki ima nalogo, da usmerja zrna pšenice tako, da je vzdolžna os zrna vzporedna z osjo valjčkov za mletje. S tem se doseže, da je mlevna površina popolnoma izkoriščena, dočim so sedaj med zrni še večji prazni medprostori, kjer mlevna površina ni izkoriščena. Pri isti mlevni količini je potrebno polovico manj strojev in zato je prihranek na energiji okrog 40%. Mlin s to napravo že deluje v Makedoniji.

Stane ing. MELE

Sprejem novih članov v ZKJ

Organizacija Zveze komunistov trgovskih podjetij Celje je v svojem akcijskem programu med drugim predvidela tudi sprejem večjega števila novih članov v vrste Zveze komunistov. Tudi oddelek ZKJ »MERX« Celje je v svojem delovnem programu, sestavljenem na podlagi pisma predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ Jugoslavije, predvideval sprejem 20 novih članov, pri čemer je dal povdarek na vključevanje mladih delavcev podjetja. Tako so vsi oddelki naše organizacije pripravili svečan sprejem 30 novih članov, ki je bil 10. aprila 1973 v dvorani podjetja »Kovinotehne« Celje. Iz vrst delovnih ljudi našega podjetja je bilo ob tej priložnosti sprejeto v članstvo ZKJ 12 mladih, ki so tako izrazili svojo politično pripadnost avantgardi de-

lovnih ljudi. Za vse novospregjete je bil to pomemben dogodek, saj jim bo ostal v spominu kot svetel trenutek njihovega življenja. Obenem pa se tudi dobro zavedajo, da s tem prevzemajo nase nove naloge, ki jih bo treba spoštovati in čim dosledneje realizirati. Sprejetim članom je spregovoril vzpodbudne besede sekretar združene organizacije tov. Lojze Lipnik, ki jim je v imenu celotnega članstva tudi iskreno čestital.

S tem pa naše delo še ni končano, ker je stalna naloga vseh članov ZKJ skrbeti za nenehno rast svoje organizacije, zlasti pa z vključevanjem zavednih in delu predanih ljudi. Naslednji svečani sprejem novih članov bo naša organizacija izvedla ob »Dnevu mladosti«.

ELZA SAGADIN

4. mednarodna razstava trgovske in gostinske opreme v Ljubljani

V času mednarodne razstave trgovske in gostinske opreme na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, smo si tudi nekateri poslovodje ogledali to pomembno demonstracijo sodobne trgovinske in gostinske tehnike in embalaže. Razstava JUTRO se prireja vsako leto in kot je nam znano, je bila 1. razstava prav v Celju, v prostorih nedograjene T blagovnice, kjer je doživela svoj krst. Pobudnik 1. razstave JUTRO je bilo Poslovno združenje za trgovino v Celju, ki je prevzelo organizacijo razstave. Kdor vsako leto spremlja to pomembno razstavo se lahko prepriča, da naši proizvajalci trgovinske in gostinske opreme prikazujejo najnovejše dosežke iz svojega proizvodnega programa. Vsako leto dajejo na trg popolnejšo in funkcionalnejšo opremo za trgovinske in gostinske lokale.

Organizator letošnje 4. mednarodne razstave je bil Center za napredek trgovine in embalaže v Ljubljani (CTE). Izmed številnih tujih razstavljalcev so bili močno zastopani jugoslovanski, posebno slovenski razstavljalci. Naj naštetem nekaj najpomembnejših: ALPOS Sentjur, IGO Ljubljana, LIBELA Celje, LTH Škofja Loka, CONTAL Ljubljana, GORENJE Velenje, METALKA Ljubljana, MEHANO-TEHNA Izola, ELEKTROTEHNA Ljubljana. V manjši meri so prikazali svojo opremo iz ostalih naših republik. Videli smo sodobno opremo tujih razstavljalcev, ki imajo sloves, zato je dobila ta razstava mednarodni pomen.

Na razstavi JUTRO so prikazali proizvajalci poleg ostale trgov. in gostinske opreme, tudi najnovejše dosežke hladilne tehnike, kot hladilne vitrine, ki so funkcionalnejše in dajejo prodajnemu prostoru lepši videz. Močan poudarek je bil na ročnih delovnih sredstvih, kot so razne tehtnice, registri blagajne, mesoreznice, salamoreznice, strojček za etiketiranje blaga v samopostrežbah in razne prodajne avtomate za hladne napitke.

Za gostinsko dejavnost so proizvajalci prikazali sodobno opremo in pohištvo za kuhinje, bifeje, snack bare, sanitarno keramiko, sodobni servirni pribor, večje hladilne vitrine, prilagojene za večje kuhinje in nazadnje tudi obleko za gostinske delavce.

Razstavljalci so prikazali embalažni material, ki je imel na razstavišču kar pomemben prostor. Posebna zanimivost na razstavi JUTRO je bila eksperimentalna samo-

postrežba, katero so pripravili organizatorji razstave. Za opremo eksperimentalne samopostrežbe so preskrbeli v glavnem slovenski proizvajalci trgov. opreme. Za potrošniško blago je dala tudi naša organizacija združenega dela svoj delež. Poleg tega pa še EMONA, Ljubljana, NAMA Ljubljana in KOVINOTEHNA Celje.

V okviru 4. mednarodne razstave gostinske in trgovinske opreme na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je Center za napredek trgovine in embalaže, vključni tudi strokovna posvetovanja in predavanja, ki so bila brezplačna. Predavatelji so bili strokovni svetovalci iz Centra za napredek trgovine in embalaže. Predavanja so bila zanimiva in smo izvajalce radi poslušali, saj so bile teme predavanj iz področja trgovine.

1. Tov. Triller, direktor Šolskega centra za blagovni promet iz Kranja, je v svojem izjavljanju govoril o perspektivnem razvoju trgovine in kadrovske potrebe. Dejal je, da bo Slovenija, kot tranzitna dežela in ena izmed naših republik z močno trgovinsko dejavnostjo, rabila v prihodnje še veliko trgovinskih in gostinskih delavcev. Kapacitete Šolskih centrov za blagovni promet v Sloveniji pa so premajhne, da bi zadovoljili vse potrebe.

2. O delovnem področju kadrov v trgovini in proizvodnji, je podal svoje izjave direktor splošnega sektorja MERKATOR Ljubljana, tov. Pogačnik. Dejal je, da sedanji čas zahteva od trgovinskih delavcev vsesplošno gospodarsko in politično razgledanost. Prav sedaj, ko se odločamo, da bi delavsko upravljanje postavili na trdnjše temelje, moramo prav vsi trdno sodelovati, da bomo našli najboljšo obliko neposrednega upravljanja vseh zaposlenih.

Tov. Stanič, strokovni svetovalec CTE v Ljubljani, je v svojem govoru dejal, da je slovenska trgovina v zadnjih letih napravila velik korak naprej. Kamorkoli se ozremo, povsod vidimo lepo urejene in moderne lokale, ki prav nič ne ostajajo za lokali v tujini, ki imajo visoko razvito trgovinsko dejavnost. Nadalje je dejal, da smo dali velik poudarek za modernizacijo trgovine, a nekoliko pozabili na strokovnost trgovinskega in gostinskega kadra.

3. O poklicni usmerjenosti in se-

lekciji kadrov v trgovini je govoril tov. Podjed. Menil je, da ne more biti dober trgovec tisti, ki z veseljem ne opravlja trgovski poklic. Dober je tisti, ki v trgovinskem delu najde svoje osebno zadovoljstvo. Iz vrst pridnih in požrtvovalnih delavcev lahko iščemo tudi osebe za odgovornejša delovna mesta v trgovini. To so delovna mesta poslovodij, oddelkovodij in ostalih kadrov. Tudi notranje, v sami trgovini je potrebna selekcija delavcev, saj vsak zaposlen ne more opravljati vsa dela v trgovini z enakim veseljem.

Nazadnje smo si nekateri poslovodje ogledali ljubljanske blagovne hiše (Maksimarket, NAMA Ljubljana in Mercatorjeve markete).

Vsem, ki so nam omogočili strokovni ogled razstave JUTRO v Ljubljani in strokovno ekskurzijo v smeri Ptuj — Murska Sobota — Maribor, posebno šefu področja maloprodaje Celje I tov. Godecu, prav lepa hvala.

ALEKSANDER GRICNIK

*****

OBJAVA

Objavljamo prosto delovno mesto KV kuharice za gostilno »ZARJA« Gorica pri Slivnici.

Prijave pošljite v personalni oddelek do 3. 5. 1973.

*****

Člani mladinskega aktiva »Merx« za okroglo mizo radia Slovenj Gradec o TOZD

V sredini meseca marca je bila na radiu Slovenj Gradec oddaja »ZA OKROGLO MIZO«.

V tej oddaji smo sodelovali člani našega mladinskega aktiva: Alenka Konečnik, Marjana Britovšek, Erika Kemperle in Zoran Henčien.

Razpravljali smo o ustanavljanju TOZD v našem podjetju, kako smo seznanjeni s tem in kako potekajo priprave.

Novinarka radia Slovenj Gradec nam je zastavljala vprašanja, mi pa smo odgovarjali in povedali svoja mnenja.

Ali so delavci v vašem sektorju, med katerimi so tudi mladi, bili že prej seznanjeni s prejetimi dopolnili ustave, predvsem z XXI. in XXII. ustavnim amandmajem, v katerih je določena naloga o ustanavljanju TOZD?

Mi pa smo povedali:

V našem sektorju smo zaposleni dobro seznanjeni o pomenu in vsebini XXI. in XXII. ustavnega dopolnila, v katerih je določena naloga o ustanavljanju TOZD. Sklicana sta bila dva zbora delovne skupnosti, na katerih smo bili dobro seznanjeni z načinom in postopkom ustanavljanja TOZD. Direktor gospodarsko računskega sektorja iz Celja nam je razložil pomen in potek dela za formiranje TOZD. Povedal je tudi, kako bodo posamezne TOZD samostojno odločale o rezultatih dela, o sredstvih in njihovi delitvi.

Poslovodje so na svojih sestankih razpravljali o tem, aktiv ZK je že večkrat razpravljalo o formiranju TOZD in tudi o osnutku samoupravnega sporazuma. Izvršilni odbor sindikalne organizacije enote »MERX« Ravne je na svoji razširjeni seji razpravljalo o formiranju ene ali dveh TOZD za enoto »MERX« Ravne, katero sestavljata sektor Ravne in sektor Slovenj Gradec. Na tem sestanku je tov. generalni direktor razložil pomen formiranja TOZD za podjetje in kako potekajo priprave.

V sektorju Slovenj Gradec imamo vse pogoje, kot je navedeno v ustavnih amandmajih za formiranje samostojne TOZD, zato smo tudi vztrajali, da se ustanovi samostojna TOZD. Tudi na sestankih mladinskega aktiva smo razpravljali o tem. Vsi zaposleni pa smo dobili osnutek samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD »MERX« Celje, v posebni izdaji našega Vestnika. To pa je pripomoglo še k boljši informiranosti vsakega zaposlenega, ki se bo na na-

slednjem zboru kolektiva lahko vključil v razpravo o tem vprašanju.

Zakaj ste se v vašem sektorju »Merx« Slovenj Gradec odločili, da usatnovite svojo TOZD in kako so potekale priprave?

V našem sektorju smo se odločili za samostojno TOZD zato, da bomo lahko zaposleni neposredno odločali o delu v našem sektorju in razpravljali ter odločali o rezultatih dela. Sektor Slovenj Gradec izpolnjuje vse pogoje za ustanovitev samostojne TOZD.

Razprave o ustanovitvi TOZD so potekale na zborih kolektiva, na sestankih aktiva ZK, sindikata in mladinskega aktiva. Ponovno bomo imeli zbor kolektiva, kjer se bomo temeljito pogovorili o osnutku samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD »MERX« Celje, dajali svoje pripombe in predloge. To pa bo pripomoglo, da bo samoupravni sporazum izpolnjen in še bolj približan slehernemu zaposlenemu.

Kaj menite mladi, kaj boste pridobili s samostojno TOZD?

Ko bo v našem sektorju ustanovljena samostojna TOZD, bomo tudi mladi lahko bolj vključeni v samoupravljanje. Prav je, da smo seznanjeni s poslovanjem v podjetju, z rezultati dela. Lahko bomo bolj neposredno sodelovali pri odločanju. Mislimo, da bomo še z večjim zanimanjem opravljali svoje delo. Vedeli bomo, kam gredo sredstva, kako se v podjetju določajo plani, kakšen rezultat smo dosegli.

V našem sektorju je zaposlenih veliko mladih ljudi. Prav je, da smo seznanjeni z delom in načinom dela celotnega podjetja in ne samo prodajalne, v kateri smo zaposleni. Vse to pa bomo dosegli z ustanovitvijo samostojne TOZD.

Ali so mladi vključeni v samoupravne organe podjetja?

Mladi smo zelo malo vključeni v samoupravne organe podjetja. Le predsednica aktiva je član izvršilnega odbora sindikata in po funkciji se udeležuje tudi sestankov DS enote. Na sestankih aktiva pa nam posreduje aktualnosti iz podjetja. Do sedaj je bilo to bolj težko, saj so bili samoupravni organi enote sestavljeni iz članov kolektiva sektorja Ravne in Slovenj Gradec skupaj.

Menite, da boste lažje sodelovali v samoupravnih organih, ko bo ustanovljena samostojna TOZD?

Z ustanovitvijo samostojne TOZD se bomo tudi mladi lahko bolj vključevali v samoupravljanje in v organe samoupravljanja. Naš mladinski aktiv šteje 39 članov. Ob času volitev v samoupravne organe bomo tudi mi predlagali kandidate iz svojih vrst. Ti predlogi bodo bolj upoštevani, saj nas je mladih v našem sektorju precej. Tako bomo bolj na tekočem z dogajanjem v podjetju in tudi aktiv bo lahko še bolj aktivno delal na tem področju. Tudi naši predlogi in mnenja bodo bolj upoštevani. Lahko bomo bolj neposredno odločali o dolžnostih in pravicah zaposlenih, saj zdaj v času stabilizacije je dela in odgovornosti za vse dovolj.

Ali se vam zdi potrebno, da bi mladinski aktiv moral posebej obravnavati samoupravne pravice, ki jih boste dobili z ustanovitvijo TOZD?

Eno leto bo kmalu, odkar smo ustanovili naš mladinski aktiv. V tem času pa smo imeli program dela sestavljen tako, da je pritegnil čimveč mladih. Imeli smo tudi več predavanj o samoupravljanju, se udeleževali seminarjev. Zdaj pa, ko se pripravlja ustanovitev TOZD, se moramo še bolj vključiti v delo, saj je to velikega pomena, ne samo za sektor, temveč tudi za podjetje. Možnost samoupravljanja dati neposrednemu delavcu, ki ustvarja, to je naloga, ki stoji pred nami. To pa bomo dosegli le, če bomo dobro informirani o delu na tem področju. Priprave so v polnem teku. Tudi mladi smo se jim pridružili. Na sestankih aktiva bomo točno vedeli, kakšne so naše samoupravne pravice, ki jih bomo dobili z ustanovitvijo TOZD.

Zavedati se moramo, da je naša dolžnost, da smo na delovnih mestih dosledni in vestni, saj tako bomo pripomogli k še boljšim rezultatom dela podjetja. S svojimi samoupravnimi pravicami pa bomo potem lahko sami odločali in razpolagali z rezultatom dela, ki ga bomo dosegli.

Člani mladinskega aktiva »Merx« Slovenj Gradec želimo, da bi priprave za ustanavljanje TOZD podjetja potekale po načrtani poti. Ko bodo podpisani vsi samoupravni sporazumi, bomo še z večjim veseljem opravljali svoje delo. Da pa bo uspelo, moramo vsi zaposleni v podjetju vložiti vse sile za razvoj TOZD in podjetja kot celoto.

Erika KEMPERLE

Ekonomski položaj trgovine in samoupravni položaj delavcev v trgovinski dejavnosti

(Povzetek ugotovitev in stališč republiškega odbora sindikata delavcev v storitvenih dejavnostih)

Republiški odbor sindikata delavcev v storitvenih dejavnostih Slovenije je obravnaval ekonomski položaj trgovine, ki je nastal zaradi sprejetih ukrepov za zagotovitev večje stabilnosti tržišča. Bilo pa je še posebno poudarjeno tudi vprašanje samoupravnega položaja delavcev v trgovski dejavnosti.

Izmed obravnavanih vprašanj tega področja so se izoblikovali kot najbolj pereči naslednji problemi: — vprašanje oblikovanja cen v trgovini,

— zagotavljanje trajnih obratnih sredstev,

— širjenje trgovinskih kapacitet,

— problemi v poslovanju zunanje-trgovinskih organizacij.

Začasni ukrep, ki naj bi prispeval k stabilnosti tržišča, je bil odlok o maksimiranju cen za proizvode in storitve iz novembra 1971. Po tem odloku lahko trgovina na proizvajalčeve prodajne cene približa maržo v absolutnem znesku, ki je bila zatečena novembra 1971. Ob nezadosti obveščeni potrošnikov o sistemu oblikovanja cen pa se krivda za vsakokratno spremembo le-teh pripisuje trgovskim delovnim organizacijam in zaradi tega med potrošniki ustvarja neupravičeno nerazpoloženje do delavcev v tej panogi.

Zaradi višjih stroškov poslovanja ob »zamrznjenih« maržah se slabša ekonomski položaj te panoge. Zakon o zagotavljanju trajnih obratnih sredstev delovni organizacij določa, da morajo delovne organizacije zagotoviti iz lastnih virov in kreditov za trajna obratna sredstva z vračilnim rokom nad 5 let najmanj tolikšna obratna sredstva, kot je letno poprečje zalog. Glede na to, da so trgovinske delovne organizacije v preteklosti pokrivalo zaloge blaga pretežno s kratkoročnimi bančnimi krediti, je zagotavljanje trajnih obratnih sredstev na tem področju še posebno pereče.

Glede poslovanja zunanjetrgovinskih organizacij je republiški odbor ugotovil na eni strani pozitivne rezultate, kot je npr. pomembnejši suficit zunanjetrgovinske bilance v letu 1972, na drugi strani pa tudi nekatere nepravilnosti, ki so bile posledica tako subjektivnih slabosti kot neurejenosti, oziroma pomanjkljivih zakonskih predpisov, s katerimi se ureja poslovanje zunanjetrgovinske menjave. V nekaterih primerih so delovne organizacije npr. napačno deklarirale blago, bisli pa so tudi pri meri neza-

konitega poslovanja z devizami, zlorabljanje odloka o pretežnem izvozniku itd. Ugotovljeno je tudi, da so se ustanavljanje firme v tujini, o čemer delavci niso bili obveščeni, prav tako pa niso imeli vpogleda v njihovo poslovanje, kar republiški odbor posebno obsoja.

Glede oblikovanja cen je republiški odbor mnenja, da je treba čimprej zamenjati sistem »zamrznjenih« marž s sistemom dogovarjanja o cenah, to je z družbenim dogovorom in samoupravnimi sporazumi. Sistem oblikovanja cen naj bo sestavni del politike samih delovnih organizacij. Administrativne ukrepe pa bi bilo treba na tem področju v največji meri odpraviti.

Glede zagotavljanja trajnih obratnih sredstev je republiški odbor mnenja, da morajo trgovinske delovne organizacije iskati rešitve v racionalnejšem gospodarjenju in v bolj smotni razporeditvi zalog. Pokrivanje zalog s trajnimi obratnimi sredstvi v trgovini pa ni pomembno samo za trgovinske ampak tudi za proizvodne delovne organizacije. Republiški odbor se zato še posebno zavzema za povezovalje in sodelovanje med proizvodnjo in trgovino v smislu 8. točke XXII. ustavnega dopolnila zvezne ustave. Pri tem pa je mnenja, da problem zagotavljanja trajnih obratnih sredstev ne bo mogel biti

ustrezno rešen, če se kratkoročne kredite ne spremeni v dolgoročne.

Kolikor omenjene zahteve ne bodo uresničene, bo prišlo do stagnacije razvoja maloprodajne mreže in skladiščnih zmogljivosti, kar se bo tudi neposredno odrazilo na proizvodnji. Od tod naša zahteva, naj se odpravi obveznost 30% depozita za investicije v trgovini. Kolikor te obveznosti v celoti ni mogoče odpraviti, pa naj bi ne veljala vsaj za investicije v trgovinske objekte na drobno v nanovo zgrajenih stanovanjskih soseskah, za trgovinske objekte na drobno, ki so namenjeni za osnovno preskrbo prebivalstva, za blago široke potrošnje namenjena skladišča in za reprodukcijski material ter za obnovo dotrajane trgovinske opreme.

Republiški odbor je mnenja, da bodo mnoge nepravilnosti na področju poslovanja zunanjetrgovinskih delovnih organizacij odpravljene z doslednim izvajanjem ustavnih dopolnil. Zato se zavzema, da delavci neposredno odločajo o politiki gospodarjenja, da so o tem sproti informirani, da se zavzemajo za usklajen nastop na zunanjem tržišču, za njihovo medsebojno dogovarjanje in sporazumevanje. Zavzema pa se tudi za etnotne pogoje opravljanja zunanjetrgovinskih poslov tako za proizvode kot za trgovinske delovne organizacije.

*****

Kulturna skupnost Celje

Kulturni dogodki v aprilu in maju 1973.

Gostovanje »LIRE« iz Kamnika

V proslavo dneva OF bo 25. aprila zvečer v dvorani Narodnega doma gostoval pevski zbor kamniškega pevskega društva »Lira« pod vodstvom dirigenta prof. Sama Vremšaka. Nastopil bo z jubilejnim koncertnim programom, saj je zbor lani slavil 90-letnico obstoja. Jeseni bo gostovanje Kamničanov vrnil Komorni moški zbor Celje in nastopil v Kamniku.

Pevski zbor kamniške »Lire« — prvega slovenskega pevskega društva sploh — šteje med naše najboljše amaterske zборе in je gostoval tudi že v zamejstvu, kot na primer po Holandiji, Zahodni Nemčiji, Avstriji, Sviči in Poljski. S programom, ki ga bo izvedel pri nas v Celju, pa je že koncertiral v Trstu in v Ljubljani.

Likovni salon Celje

V aprilu je na ogled razstava

slikarskih del akademskega slikarja Florisa Oblaka. Takoj po prvomajskih praznikih pa bo odprta razstava slik in ilustracij znane celjske likovne umetnice Darinke Pavletič-Lorenčak.

Koncertna poslovalnica Celje

Kot smo že omenili v prvi številki biltena, bo 11. aprila gostoval v Celju »Kvartet Wilanow« iz Poljske, ki je bil ustanovljen leta 1967 in je najprej povzel ime L. van Beethoven. Leta 1967 je dobil dovoljenje direktorja Narodnega muzeja prof. Stanislava Lorenca, da se imenuje s slavnim nazivom Wilanow. Umetniška dejavnost kvarteta Wilanow se ne omejuje le na ciklične koncerte v Palači Wilanow — stari rezidenčni kralja Jana II. Sobieskega, temveč se širi na koncertnih turnejah v številnih pomembnih dvoranah Poljske, Avstrije, ČSSR, Francije, Jugoslavije in Nemške demokratične republike.

Kvartet sodeluje na številnih

(Nadaljevanje na 6. strani)

KADROVSKE VESTI

V Mesecu marcu so se zaposlili:

- Ocepek Jožica, prodajalka II., Zelenjava Velenje
- Garantini Vojtek, mesar I., MM Trbovlje
- Klenovšek Jože, mesar II., MM Dolgo polje
- Koželj Maks, prodajalec, SP Sentjur
- Kračun Stanislav, delavec II., poslovница I. — skl. Celje
- Vedenik Milan, mesar, MM Trbovlje
- Blagojevič Zdenka, prodajalka, Jabolka
- Robar Sonja, natararica IV, »Bife« Slivnica
- Hribar Jelka, delavka, gostišče Slivnica
- Zaberl Marija, prodajalka IV., Pečovnik

- Urh Ludvik, natarar, »Espresso« Ljubljanska
- Jašarovič Milena, prodajalka IV., MM Ljubljanska
- Dedič Ahmet, natarar, Hotel »Merx«
- Šipek Darinka, delavka XI., MM Laško
- Magdič Cvetka, prodajalka IV., SP Soča
- Stante Franc, delavec V., MM Dolgo polje
- Sotošek Drago, delavec XI., poslovница III.
- Kovačič Marjana, kuharica, »Espresso« Sentjur
- Raška Lojze, kuhar IV., gostišče Slivnica
- Svetel Jože, delavec, poslovница I. — skl. Celje
- Mandič Ladislav, pek, pekarna Gaberje
- Orter Amalija, poslovodja VIII., »Bife« Ribnica na Pohorju
- Brek Jožica, natararica IV., Podvelika
- Kolar Ivan, oblikovalec I., pekarna Brežice
- Pavlič Jože, prodajalec IV., »Obtservis« Slov. Gradec
- Čepin Branko, mesar, MM Laško
- Jesenek Kristina, natararica III, MM Dolgo polje
- Ažman Marija, prodajalka IV., MM Ljubljanska
- Seme Erna, delavka XI., MM Rimske Toplice

V istem času so odšli:

- Brilej Marjan, delavec, SP Sentjur, samovoljno
- Potočnik Danica, natararica, Ravne, samovoljno
- Blagojevič Zdenka, prodajalka, Jabolka, samovoljno
- Vavkan Jože, delavec, skl. Slov. Gradec, samovoljno
- Reisman Alojz, poslovodja, Dom Železarjev Ravne, samovoljno
- Belina Angela, natararica, MM Dolgo polje, samovoljno
- Kovčec Jožica, prodajalka, poslov. Gaberje, samovoljno
- Žogan Irena, natararica, »Espresso« Sentjur, samovoljno
- Mithans Ivan, prodajni referent, prod. odd. Celje, samovoljno
- Kajba Ciril, pek, pekarna Velenje, samovoljno
- Brilej Margareta, prodajalka, MM Rimske Toplice, na lastno željo
- Kričej Kondrat, delavec, mlin Slov. Konjice, na lastno željo
- Praprotnik Majda, prodajalka, MM Čečovje, na lastno željo
- Kolar Ivan, pek, pekarna Brežice, sporazumno
- Felkner Marija, kuharica, Dom Železarjev, na lastno željo
- Pečnik Stanislav, delavec, Silos, na lastno željo
- Jeseničnik Marija, delavka, skl.

- Slov. Gradec, na lastno željo
- Ulaga Ivanka, delavka, embalarica poslov. III. na lastno željo
- Seme Katarina, prodajalka, prod. kruha »Ada« na lastno željo
- Paunovič Marija, prodajalka, MM Ljubljanska, upokoj. po možu
- Bincl Gelca, administrator, proizvodni sektor invalid. upokoj
- Gočman Bogomir, pek, pekarna Velenje, na lastno željo
- Dukarič Ivanka, prodajalka, Ravne, na lastno željo
- Tkalec Ivanka, natararica, Ravne, na lastno željo
- Herbst Dušan, delavec, poslovница I. na lastno željo
- Pokeržnik Feliks, delavec, skl. Slov. Gradec, na lastno željo
- Ojsteršek Milena, natararica Espresso Ljubljanska, na last. željo
- Gračner Vili, mesar, MM Dolgo polje, na lastno željo
- Jošt Vida, administrator, EOP
- Pobirk Franc, MM Dolgo polje, delavec, sporazumno
- Vedenik Milan, mesar, MM Trbovlje, potek poskusne dobe
- Videnšek Dragica, delavka, MM Dolgo polje, na lastno željo
- Bastl Olga, administrator, transportni odd. na lastno željo
- Suster Alojzija, prodajalka, Jabolko, na lastno željo
- Kračun Ernest, pek, pekarna Dolgo polje, v JLA
- Žužek Franc, delavec, embalarica sladkorja, v JLA
- Jesih Anton, pek, pekarna Cerklje, samovoljno
- Razgoršek Dominik, delavec, poslovница I. Celje, na lastno željo
- Šibanc Franc, prodajalka, Vojnik, v JLA

POROKE

Zakonsko zvezo so sklenili: Gobec Terezija, Koprivnik Darinka, Benko Marjana in Razgoršek Ivana.

Kolektiv vam želi mnogo sreče in osebnega zadovoljstva.

ROJSTVA

Šeško Alojziji in Francu ter Vincler Avgustu sta se rodili hčerki. Košak Francu, Bastič Valeriji, Močnik Zofki in Cvikel Francu pa sinovi.

Čestitamo!

Slavica PERME

MERX VESTNIK

Urejuje uredniški odbor: Franjo Šarlah, Slavica Perme, Cveto Kolenc, Edo Steblovnik, Stanko Golavšek. — Odgovorni urednik Ladislav Čmer, dipl. lur — Izhaja mesečno

Tisk: Papirkonfekcija, obrat Valvasorjeva tiskarna, Krško
Naklada: 2.100 izvodov

KULTURNA SKUPNOST CELJE

(Nadaljevanje s 5. strani)

mednarodnih festivalih in tudi v poljskem radijskem orkestru. Ima veliko magnetofonskih posnetkov svojih koncertov v Poljski, CSSR, Jugoslaviji in ponckod tudi na televiziji. Eden pomembnih uspehov kvarteta Wilanow je bil na Dunaju leta 1971, ko so na mednarodnem tekmovanju kvartetov »J. Haydn« dobili II. nagrado. Ta dosežek je dal kvartetu svetovno pomembnost in s tem možnost koncertiranja povsod po svetu. Tako je kvartet Wilanow po tem uspehu dobil vabila za gostovanje v Avstraliji, Novi Zelandiji, ZDA in SZ.

S tem koncertom zaključujemo sezono 1972/73.

Mladinski pevski festival

Zadnji dan v mesecu maju 1973 bo v Narodnem domu ob 19.30 uri slavnostni otvoritveni koncert Mladinskega pevskega festivala, na katerem bodo sodelovali priznani domači in tuji pevski zbori iz Čehoslovaške, Romunije, Bolgarije, Vzhodne Nemčije, Nizozemske, Francije, Avstrije, Italije in Madžarske. Festival ni samo 4-dnevna zunanja manifestacija s svojim nepretrganim in sistematičnim delom, marveč zasleduje in tudi odločno vpliva na vse pojave glasbenega osveščanja mladega rodu. Mladinski zbori so ena naših najbolj razvitih kulturnih dejavnosti, ki so v organizacijskem pogledu na taki ravni, da lahko ugotavljamo vsako leto številčno, predvsem pa umetniško rast.

Festival se bo zaključil 3. junija z zaključnim koncertom najboljših zborov in s podelitvijo festivalskih plaket, odličij in nagrad.